

El *DIARI DE MATARÓ*, de la mà del Sr. Antoni Marfà i dels seus col·laboradors, en especial Marçal Trilla i Rostoll i Jaume Llavina i Cot, tal com expressa tot seguit un dels seus redactors, Jesús Segura, és punt de referència de tota una època de la història de la ciutat.

EL *DIARI DE MATARÓ*

Escriure la història completa de la vida i mort del tan enyorat *DIARI DE MATARÓ* és una tasca de recerca, de disposició de dades, que en aquests moments em són difícils de compilar. Però no puc desairar l'amable indicació del bon amic que m'hi empeny.

Els meus papers d'aquell temps van morir a mans dels del *cotxe fantasma* o de qui fos. No eren fulls de fons o de caràcter polític. Eren apunts, còpies d'escrits publicats o no, dades consultades, retalls de premsa classificats. Eren els inicis d'una incipient afecció literària que brotava des de l'adolescència. Per això he de limitar-me a recordar el meu pas pel *DIARI*, al qual vaig arribar de la mà del meu entranyable amic Jaume Llavina i Cot (10 anys més gran que jo), de tan grata memòria. Era l'any 1931, poc després de la proclamació de la República.

Ser redactor del *DIARI* em semblava una cosa molt important en la meua joventesa plena d'il·lusions i d'afans, d'inquietuds que maldaven per expansionar-se. El *DIARI* m'ho ofería, i jo vaig llançar-m'hi amb l'ímpetu de la meua edat. Estava imbuït per llargues hores de lectures que necessitaven digerir-se pausadament, sense sotracs.

Ho combinava amb el meu treball habitual, escapçant hores d'oci i de dormir, absolutament per *amor a l'art*. Temps després, ja casat, varen assignar-me una modesta retribució, que m'ajudava a viure.

La propietat del *DIARI* era del Sr. Antoni Marfà, i s'editava en la nova impremta-llibreria *La Minerva*, fins fa poc sala d'art del mateix nom, al carrer de Barcelona. Ho regentava amb el Sr. Josep Viladevall, intel·lectual, home de lletres, que va impulsar el seu prestigi.

El director del *DIARI* era l'escriptor mataroní Marçal Trilla i Rostoll, que li donava cert to amb uns editorials valents, molt sovint reproduïts pels diaris barcelonins. Formava part d'una tertúlia de bons escriptors i periodistes populars de prestigi.

Jaume Llavina i Cot era el cap de redacció, molt responsable, atent al més petit detall, d'una ploma incisiva, culte, polític innat, d'una rialla franca, expressiva quan endevinava de debò el tema, que era la majoria de vegades. Sovint la redacció era com un casinet polític, al qual acudíem atrets per la personal bonhomia. Xerinola i discussions a dojo. Totes les coses de Mataró es bandejaven en aquell safareig d'idees, que després es reflectien en el *DIARI* amb serenitat, moderació i lògica.

Hi havia tasques que exigien un periodista preparat, que no fes remor, però que fes molta feina. Perquè fer un *DIARI* cada dia (valgui la redundància) costa molta constància, molta voluntat i interès, molta ductilitat i, àdhuc, sacrifici. Coordinar, omplir buits, reclamar originals, donar feina als caixistes i maquinistes, coordi-

DIARI DE MATARÓ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
de Barcelona, 13 — Telèfon n.º 255

ANY X — DIMECRES, 7 DESEMBRE 1932 — NUM. 2815

SUBSCRIPCIÓ
Mataró: 2 ptes. mes — Fora: 7'50 ptes. tri

Capçalera del *Diari de Mataró*.

nar-ho tot a gust dels lectors, dels anunciants i dels qui ho escriuen; en definitiva, fer el miracle perquè cada capvespre el repartidor cridés pels principals carrers de la ciutat el *DIARI DE MATARÓ*, volia organització i estar al peu del canó tot el dia. I d'aquesta mena d'executius, en teníem, no un, sinó dos. El cap de taller Sr. Alsina, difícilment deia no, i tot s'arranjava. I l'administrador Sr. August Ribas Mustarós (que a més era el de la *gacetilla* improvisada) no des-cansava fins que el diari era al carrer.

Enmig d'aquest garbuix hi havia l'imprescindible corrector de proves Mn. Francesc Girbau, que, diccionari en mà, no podia reposar, i a vegades sorgien anècdotes divertides. I el *savoir faire* del redactor d'esports Sr. Lluís Casas i Busquets, que tenia l'habilitat de confe-gir les cròniques i les ressenyes esportives directament del cervell a la impressora. I així els millors textos esportius veien la llum puntual-ment. Signava *Balón*. Es féu popular.

Hi havia un temps en què ens atrevírem a donar diàriament informació nacional i interna-cional, que rebíem directament d'agència en llar-gues conferències telefòniques, que regularment atenia l'August Ribas, o, si no, el propi Llavina.

En totes les publicacions periodístiques sempre hi ha el col·laborador espontani que gaudeix en veure el seu nom al peu d'un article, però col·laboradors de debò, a qui es demana determi-nat treball d'evident actualitat, el *DIARI* en tenia bastants i bons. Repassant la col·lecció del *DIARI* trobaríem firmes tan prestigioses com Rovira i Virgili, Carles Soldevila, Josep Pla, Josep M. de Sagarra, Pau Romeva, Dr. Carles Cardó, Manuel Carrasco i Formiguera...

De la cantera mataronina, en aquells anys remarco noms prou coneguts com Marià Ribas, Josep Mach i Pla, Jesús Quadrada i Calvó, Este-

ve Albert i Corp, Jaume Castellví, Julià Gual, Joan Bas i Colomer, Lluís Ferrer Clariana... i d'altres que aportaren al *DIARI* les seves inquietuds ciutadanes, els seus coneixements profes-sionals, la seva particular visió del moment polític que es vivia, dels problemes locals i, també, les seves pròpies disquisicions, més o menys literàries, i fins i tot poètiques.

Jo, com que només sabia escriure en pro-sa, la direcció va fitxar-me com a redactor de la vida local, principalment l'Ajuntament, en els seus departaments i a les sessions públi-ques molt concorregudes, molt mogudes i apa-sionades, amanides amb l'all i pebre dels dife-rents grups polítics enfrontats per a qualsevol fotesa i, a vegades, exacerbades amb polèmi-ques agudes, que donaven espectacle, alguna vegada en forma aïrada.

La premsa local (*DIARI DE MATARÓ*, jo mateix i *EL PENSAMENT MARIÀ*, Joan Comas), aguantàvem el xàfec quan érem al·ludits. I des-prés d'acabar escrivia la ressenya de la sessió amb un colofó, que titulava *El repòrter diu...*

Tots ens havíem esplaiat !.

La informació local era esperada perquè oferia l'agudesa política del moment a través de les intervencions de l'equip municipal, format per homes de *palica* tan diversa com l'alcalde Salva-dor Cruxent, cap de l'Esquerra Republicana, Jau-me Recoder, d'Acció Catalana, Jaume Comas i Jo, diputat socialista a Madrid, i Pere Solà, efi-caç representant de la Lliga Regionalista.

Els comentaris fluïen per si sols.

Sovint els temes s'enverinaven, les discus-sions pujaven de to. El punt de mira de cada qüestió provocava intervencions diametralment oposades, amb criteris i al·lusions personals que provoca-

ven situacions incòmodes, i que enrojolaven el rostre. La sang mai no arribava al riu, però s'hi acostava.

PERFIL era el títol que encapçalava les notícies del dia, en lletra cursiva. Com és natural, aquest *PERFIL* exigia un comentari diari del fet mataroní. Normalment sortia amb fluïdesa. A vegades costava de trobar el tema. Però d'una forma o altra no faltava el meu comentari diari.

Completava la meva activitat en el *DIARI* la publicació d'entrevistes, de comentaris d'actualitat i reportatges del fet inesperat, de la tradició ancestral. Setmana Santa, Fires, les Santes i esdeveniments culturals, pagesia, el mar... tot allò que demanava l'actualitat periodística de la ciutat.

No hem escrit de la ideologia del *DIARI DE MATARÓ*, ni de les altres activitats destacades, com de la seva influència ciutadana. El *DIARI* era essencialment mataroní, tenia corresponsals a la

comarca, esdevenint el seu portaveu diari realment independent, d'orientació cristiana i destacadament catalanista. Complementant-ho amb l'edició de llibres d'autors mataronins, l'edició repetida del *BLOC MATARONÍ*, el recolzament d'entitats culturals com Amics del Teatre, Amics de la Música, exposicions artístiques i la creació de la societat artística i literària *SAL*, en la qual el gran músic català Amadeu Vives dictà la famosa conferència nacional *L'entusiasme és la sal de l'ànima*. L'extraordinària difusió del seu text va tenir ressò rotund en els àmbits nacionalistes. I l'acte acadèmic a Poblet dictat per l'eximí Sr. Toda.

Poques vegades s'ha produït a Mataró una realitat tan ferma, tan nostra, que encara enyorem. Va omplir els millors anys de la nostra joventut fins que el terrible terrabastall de 1936-1939 s'ho endugué tot... fins el *DIARI DE MATARÓ*... i les nostres vel·leïtats literàries.

Jesús Segura